Č. j. MF-49937/2026/3903-6
PID MFCRGAEUNP
Vyřizuje Mgr. Luboš Ruta

Zápis z pracovní porady odboru 39 – Správní činnosti Ministerstva financí se zástupci krajských úřadů, Magistrátu hl. m. Prahy, magistrátů statutárních měst, Ministerstva vnitra a Kanceláře veřejného ochránce práv

Místo konání: Ministerstvo financí, Letenská 15, Praha 1 – zasedací místnost č. 422/C (u kašny)

Datum konání: 12. 11. 2026 (od 10:00 hod. do 13:00 hod.)

1) **Úvodní slovo ředitelky odboru 39 – Správní činnosti**

Poradu zahájila ředitelka odboru 39 – Správní činnosti Ministerstva financí JUDr. Marta Balnerová Uzlová. Účastníky porady přivítala a představila zástupce Kanceláře veřejného ochránce práv a Mgr. et Mgr. Pavla Chodúra, zástupce vedoucího oddělení dozoru nad normotvorbou obcí Ministerstva vnitra, který na poradě vystoupil s příspěvkem k bodu 2 programu porady. Poté paní ředitelka upřesnila program porady a úvodní slovo uzavřela s tím, že se porada poprvé koná jak v prezenční formě, tak současně formou videokonference v prostředí platformy Teams, což se do budoucna jeví jako vhodný způsob pořádání těchto porad.

2**) Zavedení místních poplatků s ročním poplatkovým obdobím, včetně dopadů do jejich správy**

K tomuto bodu porady nejprve vystoupila s příspěvkem JUDr. Anna Carus, PhD., zaměstnankyně oddělení 3903 – Správní činnosti v oblasti poplatků Ministerstva financí. V rámci své prezentace předně vysvětlila klíčové pojmy pevně spojené s danou problematikou, tj. poplatkové období, poplatková povinnost (její vznik, zánik, změna) a dílčí poplatkové období, přičemž zdůraznila rozdíl mezi dílčím a ročním poplatkovým obdobím. Na příkladu z praxe, kdy obec v průběhu poplatkového období zavedla novou OZV, a to z důvodu zvýšení sazby místního poplatku, vysvětlila, že vznik poplatkové povinnosti nelze vázat na splnění ohlašovací povinnosti, protože ta je pouze podkladem pro evidenci a vyměření poplatku. Obecné zmocnění obcí k zavádění místních poplatků prostřednictvím OZV obsažené v § 14 zákona o místních poplatcích je pak možné jen v mezích a způsoby stanovenými zákonem o místních poplatcích, příp. daňovým řádem, a nelze je modifikovat, tj. i nerespektovat poplatkové období. Současně upozornila na nebezpečí retroaktivního působení OZV, které zavádějí či mění místní poplatky s ročním poplatkovým obdobím v jeho průběhu. V této souvislosti zmínila i podstatné závěry společného stanoviska Ministerstva vnitra a Ministerstva financí ze dne 24. 2. 2023 (zveřejněné na webu Ministerstva financí), které reagovalo na výjimečný skutkový stav vážící se k přelomu roku 2022 a 2023. JUDr. Carus závěrem svého vystoupení s odkazem na ústavní pořádek České republiky zmínila právo na samosprávu obcí, nicméně zdůraznila, že respektování ustanovení zákona o místních poplatcích není zásahem do práva na samosprávu, ale podmínkou jeho konformního výkonu.

Poté se slova ujal Mgr. et Mgr. Pavla Chodúr, zástupce vedoucího oddělení dozoru nad normotvorbou obcí Ministerstva vnitra, který úvodem svého vystoupení zopakoval některé skutečnosti týkající místních poplatků a jejich zavádění prostřednictvím OZV včetně algoritmu přezkumu zákonnosti každé OZV v podobě tzv. testu čtyř kroků. Zmínil též nález ÚS, který relativizoval vyloučení zásahu obcí do kogentní právní úpravy místních poplatků a vysvětlil roli Ministerstva vnitra ve vztahu k OZV. Ve svém příspěvku

se následně věnoval formálním vadám při zavádění či změnách místních poplatků a vadám z hlediska vyhlášení a platnosti OZV, kdy upozornil na změny sazeb místních poplatků prostým usnesením zastupitelstva, nevyhlašování OZV v elektronické Sbírce ÚSC či provádění oprav textu v již vyhlášených OZV (pouhým „přehráním“ původního textu OZV ve Sbírce ÚSC). Mezi další body jeho vystoupení patřila změna OZV průběhu poplatkového období s absencí přechodného ustanovení a změna OZV v průběhu poplatkového období s přechodným ustanovením. Ve vztahu ke změně OZV v průběhu poplatkového období s absencí přechodného ustanovení zdůraznil, že právně problematické jsou situace, kdy obce zavádí či mění poplatky za komunální odpad v rámci OZV, které nerespektují poplatkové období, protože takový postup má de facto retroaktivní účinky. Co se týče změny OZV v průběhu poplatkového období s přechodným ustanovením, uvedl, že přechodné ustanovení ve znění „Poplatkové povinnosti vzniklé před nabytím účinnosti této vyhlášky se posuzují podle dosavadních právních předpisů“ vyvolává v případech nových OZV měnících např. sazbu poplatku v průběhu poplatkového období původně nezamýšlené účinky. K účinkům OZV s přechodným ustanovením, která nabude účinnosti až v průběhu poplatkového období, uvedl příklad z praxe, který se týkal obce, která měnila sazbu poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, včetně právního hodnocení OZV v rámci dozoru Ministerstva vnitra. Poté účastníky porady informoval o dozorových opatření Ministerstva vnitra a limitech jejich uplatnění. Základní překážkou pro efektivní uplatnění dozorových opatření v popsaných případech OZV s přechodným ustanovením je skutečnost, že jejich objektivní nezákonnost a diskriminační účinky se zhojí s počátkem nového poplatkového období. V době rozhodování ÚS tedy OZV již nejspíš nebude odporovat zákonu, a jelikož ÚS nemá pravomoc rušit právní předpisy se zpětnými účinky, povede to k zamítnutí návrhu na zrušení OZV. S odkazem na judikaturu ÚS, která se týká zásahu státních orgánů do samosprávy obcí (test proporcionality) doplnil, že efektivitě dozorových opatření Ministerstva vnitra brání nejen zmíněné faktické důvody, ale zpravidla i nepřiměřenost zásahu, např. marginální dopad dočasného zvýšení sazby o 100 Kč. Závěrem se Mgr. et Mgr. Chodúr věnoval možnostem obrany poplatníka proti nezákonné OZV a možnostem aplikace či neaplikace nezákonných OZV ze strany správních orgánů.

Daný bod programu uzavřela svým příspěvkem na téma správy místních poplatků ve vazbě na platnost a účinnost obecně závazné vyhlášky Mgr. Ing. Jana Josífková, zaměstnankyně oddělení 3903 – Správní činnosti v oblasti poplatků Ministerstva financí. Předně se zaměřila na postupy v situaci, kdy obec na svém území místní poplatek nezavede, a přesto dojde k jeho vyměření, výběru, příp. vymáhání. Vysvětlila rozdíly v evidenci plateb na osobním daňovém účtu v situaci, kdy místní poplatek nebyl v obci nikdy zaveden, nebo naopak již dříve zaveden byl. Následně zmínila možné způsoby nápravy neoprávněně stanoveného místního poplatku a nápravy při nařízení daňové exekuce, a to včetně vypořádání případných přeplatků. V souvislosti se zavedením poplatku v průběhu poplatkového období byl dále vysvětlen rozdíl v okamžiku započetí správy místních poplatků, který je u tzv. jednorázových poplatků odlišný od poplatků s poplatkovým obdobím, V závěru Mgr. Ing. Josífková upozornila na důsledky přijetí nové obecně závazné vyhlášky, kterou dochází ke změně povinné náležitosti dosavadní obecně závazné vyhlášky v průběhu poplatkového období u poplatků s tzv. ročním poplatkovým obdobím, do správy těchto poplatků.

Závěrem proběhla krátká diskuze k dané problematice.

3) **Centrální evidence psů při správě místního poplatku**

K problematice Centrální evidence psů vystoupila Mgr. Michaela Dörflerová, zaměstnankyně oddělení 3903 – Správní činnosti v oblasti poplatků. Účastníkům ozřejmila důvody vzniku evidence, její právní úpravu, tj. zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, a osobu správce, kterou je Komora veterinárních lékařů ČR. Vysvětlila způsoby registrace psů, s ní související povinnosti chovatelů a veterinárních lékařů a zdůraznila nezbytnou aktualizaci evidovaných údajů. Mgr. Dörflerová dále popsala údaje o psovi, chovateli, plus další

informace, které jsou v evidenci evidovány, přičemž uvedla, že se nejedná o veřejně přístupný informační systém. Limitované přístupy do evidence mají veterinární lékaři, chovatelé a orgány veřejné moci pro výkon své působnosti. S ohledem na odlišnou definici poplatníka místního poplatku ze psů a definici chovatele obsaženou ve veterinárním zákoně, je pro správce poplatku podstatná skutečnost, že chovatel evidovaný v centrální evidenci psů nemusí být totožný s osobou držitele psa pro účely místního poplatku. Centrální evidence psů však bude stěžejním zdrojem informací při vyhledávací činnosti správce poplatku. Mgr. Dörflerová dané téma uzavřela sdělením, že v současné chvíli probíhá úprava ohlášení agendy A42 – Místní poplatky za účelem zpřístupnění vybraných údajů z evidence pro výkon správy poplatku. Následovala krátká diskuze k dané problematice.

4) **Kontroly výkonu přenesené působnosti**

Příspěvek na téma kontrol výkonu přenesené působnosti obcí přednesl Mgr. Luboš Ruta, zaměstnanec oddělení 3903 – Správní činnosti v oblasti poplatků. Předně se věnoval kontrolám výkonu přenesené působnosti obcí a městských části hl. m. Prahy a zdůraznil důležitost Vyhodnocení výsledků kontrol výkonu přenesené působnosti obcí a městských částí, které každoročně zpracovávají krajské úřady a Magistrát hl. m. Prahy. Pro Ministerstvo financí jde totiž o důležitý informační zdroj o výkonu přenesené působnosti obcí a městských částí, a to z důvodu, že ministerstvo nedisponuje zákonným zmocněním k vlastnímu výkonu kontrol přenesené působnosti obcí či městských obvodů a částí, které by bylo zakotveno v zákoně o obcích, zákoně o krajích nebo zákoně o hl. m. Praze. Možnosti ke kontrolám obcí či městských částí mu pak nicméně nabízí kontrolní řád, a to buď v podobě převzetí výkonu kontroly (§ 24), nebo v podobě institutu přizvané osoby (§ 6). Mgr. Ruta sdělil, že veškeré informace získané ze zaslaných vyhodnocení jsou využity k analytické činnosti ministerstva a je vypracována Zpráva k vyhodnocení, na základě které lze konstatovat, že u obcí a městských částí se nedostatky nejčastěji vyskytují v oblasti stanovování místních poplatků a prokazování zvláštní odborné způsobilosti. Co se týče výkonu přenesené působnosti krajů a hl. m. Prahy Mgr. Ruta zdůraznil pozitivní vývoj. Ministerstvo financí zjistilo nejvíce nedostatků v oblasti náležitostí rozhodnut a v rámci aplikace institutu nicotnosti rozhodnutí. Ve vztahu k plánování kontrol obcí a městských částí upozornil na nové usnesení vlády České republiky č. 360 ze dne 8. června 2026, které zrušilo usnesení č. 689/2013. Pro krajské úřady a Magistrát hl. m. Prahy je v něm podstatné zmírnění povinné četnosti kontrol obcí III. typu nebo městských částí v rámci tříletého kontrolního cyklu. U oblasti poskytování odborné a metodické pomoci obcím a městským částem Mgr. Ruta závěrem vyzdvihl zejména často se vyskytující pořádání porad, konzultačních dnů či jiných podobných setkání.

Na úplném závěru porady seznámila Mgr. Ing. Jana Josífková účastníky porady s plánovanými změnami standardu kontrol „Postup při výkonu kontrol přenesené působnosti realizovaných krajskými úřady a Magistrátem hl. m. Prahy – Správa místních poplatků“. Jedná se zejména o změny, které souvisejí s novelizací daňového řádu, která umožnila předávání nedoplatků na místních poplatcích k vymáhání obecnému správci daně, a drobné změny ve formě vykazování některých kontrolních zjištění.

Poté JUDr. Balnerová Uzlová poděkovala účastníkům porady za jejich účast a poradu ukončila.

Přílohy zápisu:

- prezentace k bodu 2, 3 a 4 porady

Zápis schválila:

JUDr. Marta Balnerová Uzlov
Ředitel odboru
Digitálně podepsáno
24. 11. 2026 14:51:48
Česká republika -
Ministerstvo financí

JUDr. Marta Balnerová Uzlová

ředitelka odboru 39 - Správní činnosti